

Martina Stupar
Glosin klobuk 2015
(03. 12. 2015, točno ob 10.56)

Spoštovani prijatelji.

Mitja me je pregovoril, da vodim letošnjo prireditev Glosin klobuk. Vse odkar ni več Jožice, pogreša ženski element v Glosi. Upam, dragi Mitja, da ti potem ne bo žal ... In jaz sem tista klobučnica iz leta 2009.

Lepo vas pozdravljam v tem prazničnem dnevu Sindikata Glosa, ki ga povezujemo z rojstnim dnevom velikega Franceta Prešerna. Danes bi praznoval 215. rojstni dan. Če bi živel danes, bi mogoče ob kozarcu vina s stričkom Guglom deskal po svetovnem spletu, ne verjamem pa, da bi užival in grizljal suhe fige ob gledanju resničnostnih kuharskih šovov. Dragi Prešeren, nedvomno bi ugotovil, da danes pijemo boljše vino, z drugimi stvarmi pa se ni ravno hvaliti. Ugotovil bi tudi, da prepir še ni iz sveta pregnan in da sedma kitica tvoje Zdravice že dolgo ni bila tako aktualna:

*Živé naj vsi naródi,
ki hrepené dočakat' dan,
da koder sonce hodi,
prepir iz sveta bo pregnan,
da rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!*

Ampak, dragi Prešeren, če bi se nam lahko danes pridružil – seveda bi prišel s klobukom –, bi videl, da se še vedno najdejo dobri in pošteni, ki v srcu dobro mislijo. Danes še posebej izstopa *Glosina devetka*, deveta nagrajenka v vrsti, ki si bo na glavo poveznila Glosin klobuk. A preden razkrijemo njeno ime, predajam ta skromni oder, kot je v vabilu zapisano, dvema mojstroma, prvaku med prvaki in kerlcu med kerlci. Dovolite, da ju najavim.

Radoš Bolčina ... kdo ga ne pozná?! Je vrhunski igralec v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica. Izjemno predano in premišljeno opravlja svoje delo, kar se kaže v široki paleti izraznih sredstev, še bolj pa v samosvojem, pronicljivem in domišljijisko razvejanem snovanju likov. Je umetnik s pretanjenim instinktom za razumevanje globljih plasti človekove duševnosti. O tem priča kar 9 državnih nagrad! Med zahtevnejše vloge mu lahko štejemo tudi to, da je sindikalni zaupnik, ki se bori tudi za delavce, ki se ne sončijo v soju žarometov.

Radoš je dolgoletni član Sindikata Glosa. Radoš je igralec. In Radoš je umetnik, ki mu je mar. Ima rad ljudi in se z njimi rad družijo in pòje.

Danes bo za nas pel v družbi s harmonikarjem **Estevanom Kodermacem**. Je briški vinogradnik in vinar. Čeprav nima svoje znamke vina, izvrstnega pridelal. Je mojstrski sadjar in tudi mojstrski ribič, uplenil je kar nekaj velikank. Nima pa živali, razen nekaj domačih muh in pajkov. Zato pa Estevan obvlada harmoniko in petje.

Prosim, da zavzameta oder delavec in kmet.

* * *

Najlepša hvala, draga fanta, za navdihujoč nastop!

In sedaj k naši 'devetki' ...

Po končani Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani leta 1994 je prve poklicne korake naredila v Restavratorskem centru Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Kmalu zatem je postala konservator restavrator, specialist za arheološko kovino v Narodnem muzeju Slovenije. Poleg arheoloških predmetov iz različnih kovin (kot so železo, bron, baker, svinec pa srebro in zlato) je v dveh desetletjih letih službe konservirala in restavrirala še številne muzejske predmete iz drugih materialov, na primer iz stekla, lesa in kosti ter tkanine. Naša 'devetka' je svojo strokovnost stalno izkazovala v praksi, naj omenimo le sodelovanje pri obsežni razstavi z naslovom *Ljubljana – kulturna dediščina reke*, ko je med letoma 2007 in 2008, skupaj s kolegi oddelka Narodnega muzeja Slovenije, restavrirala in konservirala več sto predmetov iz struge Ljubljanice. Stalno je skrbela za izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje, tudi v tujini, in leta 2010 v Ljubljani diplomirala na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, smer restavratorstvo. V diplomski nalogi z naslovom »*Uvajanje nove metode odstranjevanja kloridnih ionov iz arheoloških železnih predmetov v Narodnem muzeju Slovenije*« je razvila novo metodo, ki je neprimerno hitrejša od prejšnjih in za arheološke predmete manj invazivna. Še nekaj izjemnih strokovnih izzivov je pomenilo konserviranje in restavriranje železnega lamelnega oklepa ter restavriranje gradiva za razstavo *Moderne galerije NSK od Kapitala do kapitala, NeueSlowenische Kunst – dogodek zadnjega desetletja Jugoslavije*.

In smo v letu 2015, ko je zagnana in predana svojemu kolektivu v Narodnem muzeju Slovenije izborila še eno pomembno bitko. Tokrat sindikalno. V tej ustanovi, ki so jo ustanovili leta 1821 (v tem letu je Prešeren postal polnoleten), tudi danes uspešno in dostojno skoraj 70 zaposlenih izpolnjuje svoje poslanstvo. Vendar se delavci – kot večina v javnih zavodih – zaradi brezsrčne varčevalne politike srečujejo s problemi plač, napredovanj, pomanjkanjem sredstev za nakup novih sodobnih aparatov, strokovnih

izobraževanj, ... Povezala je svoje sodelavce, ki so se včlanili v Glosa. Članstvo je naraslo, verjemite ali ne, za 1600 odstotkov! Neverjeten uspeh! Sindikat Glosa Narodnega muzeja Slovenije je bil ustanovljen konec letošnjega marca, za predsednico pa je bila za obdobje petih let izvoljena omenjena kolegica. Prepričana je v socialni dialog, zato je uspela, kar nekaterim dolga leta ni. Priznanje Glosin klobuk za leto 2015 prejme, ker je prodorna, delavna in zavzeta. Mitja, povezni klobuk nagrajenki!

*/M. Šuštar: No, torej, priznanje Sindikata Glosa Glosin klobuk za leto 2015 prejme **Anita Virag!**/*

* * *

Ta veseli dan kulture naj se nadaljuje in – ker je danes v Domu sindikatov tako čutiti ženski element – zaključimo z napitnico:

*Bog živi vas Slovenke,
prelepe, žlahtne rožice;
ni take je mladenke,
ko naše je krvi dekle;
naj sinóv
zarod nov
iz vas bo strah sovražnikov!*